

Seniori pozor! Nestaňte sa obeťami podvodníkov a zlodějov.

Policajný zbor upozorňuje občanov na protiprávnu činnosť páchanú na senioroch, pri ktorej sú okrádani alebo uvádzaní do omylu, pričom je zneužívaná ich dôvera. Ponúkame niekoľko rád, čo robiť, ak sa ocitnete v niektorej z nasledovných situácií:

1. Dostali ste pozvánku či informačný leták na prezentačnú akciu, predajnú akciu, labužnícku show, výhodné nákupy, príjemné posedenie, bezplatnú večeru, či neodolateľný výlet, kde zároveň získavate darček zadarmo.

- Poradte sa s príbuznými, preverte si údaje na pozvánke o organizátorovi a jeho ponuke na internete alebo na Slovenskej obchodnej inšpekcii. Ak máte pochybnosti, na ponuku radšej nereagujte.
- Nekupujte tovar len preto, že je zľavnený.
- Neodovzdávajte svoje osobné doklady organizátorom.
- Ak si niečo kúpite, vždy trvajte na vystavení potvrdenia o kúpe tovaru.
- Nesúhlaste s možnosťou odvozu do banky alebo bydliska za účelom vyplatenia peňazí alebo zálohy za tovar.
- Pozorne si prečítajte všetky dokumenty, ktoré podpisujete.
- Ak ste nútení ku kúpe tovaru, je obmedzovaná Vaša osobná sloboda, ak by vám bolo bránené v odchode z akcie, alebo by ste pociťovali nátlak či vyhrážanie, **kontaktujte políciu na čísle 158.**
- Majte na pamäti, že od zmluvy môžete bez udania dôvodu do 7 dní odstúpiť, potrebujete však potvrdenie o zaplatení alebo zmluvu o úvere. Odstúpenie od zmluvy pošlite predajcovi doporučenou poštou a tovar radšej poistite, peniaze vám musia byť vrátené do 15 dní od odstúpenia od zmluvy. Vzory o odstúpení uzatvorených zmlúv nájdete na www.forumseniorov.sk.
- Dôležité kontakty: Slovenská obchodná inšpekcia: 02/58272132 (kl. 117,125,130,159); Mestská polícia: 159; číslo tiesňového volania: 112; Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava: 02/59353135; Fórum pre pomoc starším, bezplatná krízová linka pre pomoc starším: 0800 172 500.

2. Cudzia osoba Vám zavolá na pevnú linku alebo mobil, predstaví sa ako Váš príbuzný (napr. syn, vnuk, dcéra, brat) a žiada o finančnú pomoc. Neskôr Vám opäť zavolá, že pre peniaze nemôže prísť osobne a poprosí Vás, aby ste peniaze odovzdali jeho sekretárke, kamarátovi či inej osobe.

- Čo najskôr si overte, či naozaj volal Váš príbuzný, obratom mu zavolajte, ak nevolal, **kontaktujte políciu na čísle 158.**
- Nikdy nedávajte peniaze osobe, ktorú nepoznáte, ani keď Vám tvrdí, že ju poslal Váš príbuzný, môže ísť o podvodníka.

3. Nieкто Vás osloví na ulici, že nie je tunajší, milo Vás poprosí, aby ste mu ukázali cestu do nemocnice, následne Vás úpenlivo prosí, aby ste mu požičali peniaze na zaplatenie operácie pre jeho známeho alebo príbuzného, ktorý mal ťažkú nehodu a leží v nemocnici vo vážnom stave. Ako zálohu Vám ponúkne peniaze v inej mene.

- Nikdy nepristupujte na takúto požiadavku, vyhýbajte sa komunikácii s týmito osobami, nesadajte do ich auta, nevpúšťajte ich do svojich príbytkov a čo najskôr **kontaktujte políciu na čísle 158.**
- Vždy majte na pamäti, že zdravotná pomoc v Slovenskej republike sa poskytuje každému bezplatne.

4. Cudzía osoba Vám zazvoní pri dverách, predstaví sa ako pracovník istej spoločnosti a tvrdí, že Vám prišiel odovzdať výhru alebo Vám niekto telefonicky oznámi, že ste sa stali výhercom.

- Nikdy nevpúšťajte takéto osoby do svojich príbytkov, nerozprávajte sa s nimi, neprejavte záujem o vyplatenie výhry, nevyberajte peniaze pred nimi a **kontaktujte políciu na čísle 158.**
- Cez telefón nikdy neposkytujte žiadne údaje, svoje osobné údaje, či údaje o rodinných pomeroch.
- Majte na pamäti, že žiadna spoločnosť nevypláca peňažné výhry v hotovosti prostredníctvom svojich zamestnancov, či iných osôb alebo prostredníctvom telefonátov.

5. Niekto Vám zazvoní pri dverách a prestaví sa ako pracovník plynárni, elektrárni, vodárni, či iných spoločností a tvrdí, že prišiel odpísať stav plynomeru, vodomeru alebo elektromeru alebo Vám prišiel vyplatit' preplatok či inkasovať nedoplatok.

- Nevpúšťajte takéto osoby do svojich príbytkov, pokiaľ si nie ste istí, že ide o skutočných zamestnancov spoločností. Snažte sa overiť túto skutočnosť u ich zamestnávateľa, či na obecnom úrade alebo požiadajte svojho suseda či príbuzného, aby bol prítomný pri vstupe takejto osoby do Vášho príbytku.
- Ak máte podozrenie, že môže ísť o podvodníkov, neotvárajte a **kontaktujte políciu na čísle 158.**
- Majte na pamäti, že zástupcovia týchto spoločností vykonávajú odpočty pokiaľ možno z verejne dostupného miesta alebo zo spoločných priestorov v bytových domoch a preplatky či nedoplatky nikdy neinkasujú v hotovosti prostredníctvom svojich zamestnancov či iných osôb.

6. Niekto Vám zazvoní pri dverách a ponúka na predaj rôzny tovar za výhodné zľavy (napr. hrnce, nože, deky, stavebné náradie).

- Nevpúšťajte neznáme osoby do svojich príbytkov, ak máte podozrenie, že ide o podvodníkov **kontaktujte políciu na čísle 158.**
- Majte na pamäti, že tovar, ktorý Vám ponúkajú neznáme osoby priamo vo Vašom obydli za výrazné zľavy, môže byť nekvalitný a nefunkčný. Taktiež môže ísť o podvodníkov, ktorí Vás navštívili s úmyslom ukradnúť Vaše úspory alebo iné cennosti.

Vážení seniori, ak sa Vám stane niektorá z popísaných udalostí, buďte veľmi obozretní. Nevpúšťajte neznáme osoby do svojich príbytkov, nevyberajte pred nimi peniaze. Snažte sa zapamätať si čo najviac informácií k popisu podozrivých osôb, k motorovému vozidlu, na ktorom sa pohybovali, najmä evidenčné číslo, typ a farbu, ako aj iné informácie, ktoré pomôžu polícii pri pátraní po podvodníkoch a zlodejoch, ktorí sa vás snažili oklamať alebo okradnúť.

Ako správne privoláte pomoc polície na tel. čísle 158?

- 1. Predstavte sa celým menom a priezviskom a uveďte Vaše telefónne číslo.**
- 2. Oznámte presné miesto, kde sa nachádzate a popíšte udalosť, ktorá sa Vám stala.**

3. **Bud'te pripravení odpovedať na doplňujúce otázky polície.**
4. **Riad'te sa pokynmi a odporúčaniami polície.**

Rodičia, vodiči - nezabúdajte: vaše dieťa je na ceste

Polícia sa obracia na rodičov - venujte svojim deťom pár minút na to, aby ste si s nimi pohovorili o nástrahách na cestách, najmä s menšími deťmi si niekoľkokrát prejdite trasu do školy. Vyberajte nie najkratšiu, ale najbezpečnejšiu trasu. Ak si dieťa navykne chodiť určitou trasou, bude sa cítiť bezpečnejšie, pretože sa ľahšie orientuje v známom prostredí a spoľahlivejšie bude riešiť aj nepredvídané situácie v cestnej premávke.

Pripájame niekoľko dobrých rád

V predškolskom veku sa deti málokedy stanú obeťami dopravných nehôd najmä preto, lebo každý ich krok kontrolujú dospelé osoby alebo starší súrodenci.

S nástupom do školy nehodovosť detí prudko stúpa. Školáci na ceste do školy sa musia samostatne orientovať a riešiť dopravné situácie. Nesprávne konanie má za následok dopravnú nehodu.

Aby rodičia predišli tragédiám na cestách, je dôležité, aby dopravnej výchove svojich detí od najútlejšieho veku venovali veľkú pozornosť a sami im boli príkladom.

Dieťa nie je „dospelák“

Pri nácviku bezpečného správania na cestách u svojho dieťaťa je potrebné si uvedomiť, že s dieťaťom nemožno zachádzať ako s dospelým človekom, že jeho psychika je primeraná jeho veku. Dieťa je nepozorné, málo predvídave, koná impulzívne a často nevie posúdiť nebezpečenstvo situácie, v ktorej sa ocitlo. Pre svoj malý vzrast má obmedzený výhľad na vozovku a aj pre vodičov je v hustej premávke ťažšie spozorovateľné.

Ešte skôr, ako prvýkrát pôjde do školy bez dozoru dospelých, dieťa musí vedieť, že:

- môže vstúpiť na vozovku len vtedy, ak sa pozrie vľavo, potom vpravo a zasa vľavo a len vtedy, ak sa nepribližuje automobil;
- nesmie vstupovať na vozovku spomedzi zaparkovaných áut, ktoré mu znemožňujú výhľad;
- má zásadne cez cestu prechádzať po priechode pre chodcov;
- má cez cestu prechádzať najkratším smerom – kolmo;
- nesmie vstúpiť na vozovku, keď svieti na semafore červený signál pre chodcov;
- môže prechádzať cez cestu na zelený signál a prechod dokončiť aj vtedy, keď sa rozsvieti červená.

Ranná pohoda - základ dobrého dňa

Dieťa potrebuje dostatok spánku a oddychu. Nevyspané dieťa s rozptýlenou pozornosťou koná z hľadiska dopravnej situácie veľmi nebezpečne. Rodičia preto musia dbať na jeho pravidelný spánok a nedávať výnimky ani na ten najzaujímavejší program v televízii. Takisto ráno by malo byť bez nervozity - dieťa by sa malo bez náhlenia naraňajkovať a včas sa vydať na cestu do školy.

Vidieť a byť videný

Dieťa v cestnej premávke musí byť viditeľné. K nešťastiu prichádza často preto, lebo vodič dieťa na ceste jednoducho nezbadá. Rodičia môžu hroziace riziko znížiť tým, že budú svoje deti obliekať nielen pohodlne, ale i dostatočne pestro, prípadne opatria jeho odev, školskú tašku, topánky, čiapku reflexnými nášivkami či odrazkami tak, aby vodič už z diaľky zbadal malého školáka a zvýšil svoju pozornosť.

Dieťa je potrebné naučiť vidieť na ulici, počúvať zvuky a uvedomovať si, odkiaľ prichádzajú. Rodič to môže skúsiť hrou - zaviaže deťom oči, zatočí ich a vyskúša, či dokážu určiť, odkiaľ zvuky prichádzajú. Počas spoločnej cesty do školy v prvých dňoch ho učí mať ohybnú hlavu, ktorá sa automaticky otočí vľavo, potom vpravo a opäť vľavo predtým, ako prejde cez cestu, super ostré uši, ktoré rozpoznajú zvuky a vedia, odkiaľ prichádzajú, oči na stopkách, ktoré si všimnú skôr, ako vstúpia na vozovku, či ich vodiči zaregistrovali.

Bezpečná cesta do školy

V prvých dňoch je potrebné, aby rodičia sprevádzali svoje dieťa do školy dovtedy, kým nie je schopné samo bezpečne prejsť naučenú trasu. Zvolená trasa do školy by mala byť z dopravného hľadiska čo najbezpečnejšia, a to i vtedy, keby sa mala vzdialenosť do školy predĺžiť. Rodičia pri výbere trasy by mali dbať o to, aby:

- dieťa čo najmenej prechádzalo cez vozovku, aby prechádzalo na miestach s malým dopravným ruchom, prípadne tadiaľ, kde je priechod pre chodcov riadený svetelnou signalizáciou;
- dieťa neprechádzalo na takých miestach, kde nemá dostatočný výhľad na obidve strany, prípadne tam, kde by muselo vychádzať spomedzi zaparkovaných vozidiel.

Vidieť a byť videný sa stáva opäť heslom dňa v záujme bezpečnosti nás všetkých, ale najmä našich detí.